

KÜLTÜR AKTARIMI VE ÇAĞDAŞ KÜLTÜR SORUNU İÇİNDE SANAT EĞİTİMİNİN YERİ*

Doç. Dr. İnci SAN**

Kültür ve Sanat

Kültür kavramının çeşitli tanımlarına bakıldığında bu kavramın ne denli geniş kapsamlı olduğu görülür. Tanımların birlikte getirdiği süreklilik, birikim, aktarılma, değişebilirlik ve dinamizm gibi karakteristik ve nitelikler yanında, gelenek ve görenekler, inançlar, kurumlar ve dil gibi somut kültür ürünleri yer alır. Daha da somut, yani fiziksel maddesel anlamda somut olan kültür ürünleri ise, araç gereç, giyim kuşam gibi varlıkların yanısıra ve asıl, sanat ürünleridir. Sanat ve sanat varlıklarına ilişkin alanların geniş kültür kavramı içindeki yeri, sıklıkla “kültür ve sanat” deyişiyle ayrıca vurgulanır. Sanatın kültürden ayrı düşünülemediği ise son derece açıktır.

Aynı biçimde kültür de çoğunlukla uygarlık ve hemen her zaman eğitim kavramları ile bütünleşir. Bu bağlam içinde, her ulusal eğitimin erek ve işlevlerinden olan ulusal ve evrensel kültürü aktarma ve öğretme sorunu, o ülkenin ulusal eğitim siyaseti ile belirlenir ve saptanır. Burada da kültürün siyasetle yakın ilişkisi ortaya çıkmaktadır. Kültürün yetişmekte olan kuşaklara nasıl iletilip aktarılacağı ile ilgili görüşler, belli ulusal siyasetlerle yakından ilişkilidir. Bu ilişkiye biraz ilerde sanat eğitimi sorunsalı açısından gene döneceğiz.

Kültür ve Eğitim

Gene geniş kültür kapsamı içinde, örgün eğitimde okutulan tüm derslerin kültür aktarımında katkı ve payı olduğu bir gerçekse de, asıl ağırlığın fen ve doğa bilimleri derslerinin dışında olan ve yenilerde kültür dersleri olarak adlandırılmaya başlanan derslerde olduğu bellidir.

* Bu metin, 23-27 Ekim 1982'deki 1. Milli Kültür Şurasının “Genelde Kültür ve Temel Değerler” Komisyonunda bildiri olarak sunulmuştur.

** A.Ü. Eğitim Bilimleri Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı

Ulusal kültürün örgün eğitim kurumu içinde öğretilmesi, en başta Türkçe ve tarih olmak üzere sosyal bilgiler dersleriyle sağlanmaktadır. Temel ve orta öğretimde bu dersler, başlıca, temel bilgi kazandırma işlevini, hem de oldukça yüklü biçimde yerine getirebilmektedir. Milli eğitimimizin "Türk çocuklarına, temel beceri, davranış ve alışkanlıkları kazandırmak, her Türk çocuğunu ilgi, istidat ve yetenekleri yönünden yetiştirerek, yaşama ve üst öğrenime hazırlamak" ilke ve amaçlarının ne ölçüde gerçekleşebildiği ise tartışmalıdır. Çünkü, sosyal bilgiler derslerinin içerikleri on yıllarla birlikte gelişip yoğunlaşmakta, "müfredat" programları ağırlaşmaktadır. Eğitimcilere düşen, bu içerikleri sürekli olarak gözden geçirip yukardaki amaçlara uygun seçme ve ayıklamayı yapmak; yetişen kuşakların, ezberci, kendine anlatılanları olduğu gibi yineleyen robotlar değil, değişik ilişkileri kurabilecek, yeni düşünceler üretebilecek, araştırmalara yatkın ve yaratıcı kuşaklar olarak yetiştirmelerini sağlamak olmalıdır.

Sanat Eğitimi

Kolay olmıyan ve öğretmen yetiştirme açısından da çeşitli zorlukları bulunan böyle bir yaklaşım için kurtarıcı bir alan ise, sanat eğitimi alanıdır. Burada hemen şu vurgulanmalıdır ki, "sanat eğitimi" talihsiz bir kavramdır. Genellikle sanat eğitimi denince ilk akla gelen sanatçı yetiştirmeye yönelik yöntemler ve didaktik bütünü anlamındaki eğitim ve öğretim olmaktadır. Oysa bu alanın "sanat öğretimi" olarak ayrılaşması kesinlikle gereklidir. Resim, müzik, yontuculuk, tiyatro ve diğer sahne sanatları gibi alanlara eleman yetiştiren kurum ve kuruluşlar, bu tür bir sanat eğitim ve öğretimi görevini yüklenmişlerdir.

Sanat öğretimi diyerek sanatçı yetiştiren eğitimi, genel sanat eğitiminden ayırsak bile, kültürümüzün bir başka sorunu olan kavram kargaşasından gene de kurtulamamaktayız. Çünkü sanat sözcüğü zaten geniş kesimlerde çoğunlukla "zenaat" kavramıyla karıştırılmaktadır. Yüksek Öğretim Kurumu'nca, Kız ve Erkek Sanat Yüksek Öğretmen Okulları, ki burada da zenaat kavramı esastır, Kız Sanat Eğitimi Yüksek Okulu ile Erkek Sanat Eğitimi Yüksek Okulu olarak değiştirilince, bu kez de yüksek öğretim içinde sanat eğitimi ve sanat öğretimi açısından bir kavram kargaşası daha yaratılmıştır.

Genel sanat eğitiminin, yani örgün ve yaygın eğitim içindeki sanat eğitiminin asıl tanımı ve anlamı şudur: Güzel sanatların tüm alanlarını ve biçimlemelerini kendine konu alan, kuramsal ile uygulamalı

çalışmaları birarada yürüten okul içi ve okul dışı yaratıcı sanatsal eğitim. Demek ki sanat eğitimi, sanatçı yetiştirmeye değil, sanatın kendisiyle, yaşayarak, bilgilenerik ve tartışarak karşılaşan bireyleri, bu sanatsal yaşantılar ve deneyler yoluyla bilimde, teknolojiye ve sanatta, kısaca düşünceye yaratıcı olarak yetiştirmeye yönelmektedir.

Örgün eğitim içindeki sanat eğitimi, okullardaki güzel sanatlara ilişkin dersler ve etkinlikler bütünü olarak anlaşılır. Kültür kavramı nasıl sanat ve sanat sorunlarını içeriyorsa, genel sanat eğitimi kavramı sanat öğretimi alanını da içerir. Çünkü en geniş anlamıyla sanat eğitimi, bugün ilerlemiş ülkelerde anlaşıldığı çağdaş biçimiyle, kuramsal bilgilerin aktarımı ve iletilmesi ile uygulamalı ve kılğısal (tatbikî ve amelî) yaratıcı sanatsal uğraşları aynı program içinde birlikte ele alır.

Okul öncesi çocuktan başlaması gereken ve küçük çocuktan okul çocuğuna ve ergene, ergenden gence ve en sonunda yetişkinlere, ve bu arada yönetici kadrolarda bulunanlara dek uzanan geniş ve çok çok yönlü bir sanat eğitiminin kültür açısından önemi açıktır.

Sanat eğitimi programlarıyla daha küçük yaştan çocuk, yapıcı ve üretici olarak rol aldığı, imgelemine ve tasarımılama gücünü geliştiren çeşitli sanatsal uğraşlar yanında, sanatın yaş ve olgunluk düzeyine göre kendisini ilgilendirebilecek pek çok alanına da izleyici, değerlendirci ve gereğinde eleştirici olarak ve biran önce katılarak, *sanatın insan yaşamındaki yerini* algılar.

Başka bir deyişle çocuk, resim çizme, boyama, çamur ve plastik yoğurma işlemleri yaparken sanat sergilerini, müzeleri gezecek; basit araçlardan ya da kendi sesiyle kendine özgü bir müzik yaratırken, şarkı ve şiirler söylerken, dinletileri izleyecek; oyunlarını kurarken, çeşitli öykünme ve dramatisasyon etkinliklerinde bulunurken, çocuk tiyatrosu izleyecek; kendine göre hazırlanmış kitapların resimlerini incelerken çocuk kitapları sergilerini gezecek; radyo ve televizyonu izleyecek; doğayı ve çevresini gözlemleyecek ve tüm bunları yaparken hep sorular soracak, sonunda çözümlere varabilecek, yargılarını da verebilecektir. Böylece başlayan sanat eğitimi (ki görüldüğü gibi, tüm görsel-işitsel-dokunsal, duyuusal ve duygusal ve dolayısıyla tümel anlamıyla zihinsel alanları kapsamakta, resmin yanında şiiri, müziği, edebiyatı, gösteri sanatlarını, hâttâ basılı malzeme ile kitle iletişim araçlarını ilgi alanı içine almaktadır) kuramsal bilgilerin giderek artan desteğinde sürdürülür.

Kendisine sanatsal ilgi alanları erkenden açılmış, evinde, yuvada, anaokulunda sanat eğitimi almaya başlamış çocuk, ilkökulda

sınıflar ilerledikçe, çevresindeki sanatsal olguları, tüm biçimlendirmeleri, yavaş yavaş değerlendirebilir, eleştirel tavrını alır, güzel'i anlamaya ve onu aramaya başlar. Bugün gene yaygınca kullanılmaya başlanan "estetik eğitim" kavramı, eskisi gibi edilgin (pasif) değil, katılmacı, söz sahibi, kendine güvenli ve aynı zamanda üretici, yapıcı, yaratıcı bireyler geliştirmeyi öngörmektedir. Onlara çevre düzenlenmesi, tarihsel kalıtları değerlendirme, kendi kültür değerlerinin bilincinde olma gibi toplumsal kültürel sorumluluklar da yüklemektedir.

Çağdaş sanat eğitimiyle, sanat denen çok yönlü ve boyutlu olgu-yu ve sanat sorunlarını tüm biçimleriyle yaşayarak eğitilen ve yetişen çocuk ve gencin olay ve olguları çok yönlülükleri ve boyutlulukları içinde görüp yorumlayan, kavrayan, yeniliklere, çağdaş her tür gelişmeye, her tür yeni biçim ve biçimlendirmeye açık, çağındaki gerek bilim ve teknolojiye, gerek toplumsal ve kültürel değişme süreçlerindeki yeni gelişmeleri anlamaya yatkın, hoşgörülü, aynı zamanda dinamik bir kişilik geliştireceği kesindir. Kültür bilincini böylece elde eden kuşakların, evrensel kültür içinde kendi ülkelerinin kültürünün tarih ve çağ içindeki yerini doğru saptayabilecekleri de kesindir. Çağdaş sanat eğitimi gördükleriyle yetinmeyip, onlar üzerinde düşünen ve düşüncelerini sözelleştiren bir yöntemi öngördüğü için dil bilincini de pekiştirmektedir. Bu eğitim kısaca, bireyin çevresiyle ve toplumuyla doğru iletişime girmesini ve herşeyden haberdar olmasını sağlayan bir eğitimidir.

Bugün ülkemiz açısından böylesi bir sanat eğitimi özlenen bir eğitimidir. Çünkü, örgün eğitimde fen ağırlıklı ders ve giriş sınavları yükü ve bilgi yarışı ile kültür dersleri zayıflamakta, özellikle yukardaki anlamıyla sanat eğitiminin ancak resim, müzik, edebiyat ve sanat tarihi gibi özelleşmiş alanlarında verilebilen, güzel sanatlara ilişkin dersler de zarar görmektedir.

Söz gelimi, yaratıcı bir eğitim ve öğrencilerin toplumsallaşması açısından en gerekli alanlarından biri olan tiyatro ya da dramatizasyon, okullarda yaygınca ve planlı biçimde hiç ele alınmamıştır. Sergi, müze, galeri gezileri, kültür ve sanat varlıklarıyla ve yaşayan yaratıcıları ile karşılaşma olanağı öğrencilere hemen hiç verilememektedir. En önemli sorunlardan biri, bu anlamda yetişmiş yeterli sayıda öğretmenin bulunmaması, bir diğeri de ders programlarının buna uygun olmamasıdır.

Örgün eğitimin dışında, özellikle TRT ve basının destekleyeceği bir yaygın eğitim kapsamında da programlanması gereken çağdaş ve geniş bir sanat eğitimi, hakkıyla uygulanabilse, son yılların yoz kültür olgularının herhalde büyük bölümü karşımıza çıkmayabilecek, Atatürk'ün tasarladığı çağdaş uygarlık düzeyinden, bu alanlarda bu derece uzaklaşmış olunmıyacaktı.

Sanat Eğitimi ve İdeolojiler

Anlatılmaya çalışılan böyle sistemli ve bilinçli bir sanat eğitimi programı çeşitli ideolojilere göre düzenlenebilir. 19. yy. başlarında Avrupa toplumlarında etkilerinin bilincine varılmaya başlanan sanat eğitimi ve sanat pedagojisi alanları, tarihsel gelişim içinde çeşitli sanat ve kültür politikalarına göre düzenlenmeye çalışılmıştır. Batıdaki bu gelişmelerin, toplumsal değişmeler, kültürel, bilimsel ve teknolojik gelişmelerin yanında siyasal gelişmelerden de etkilendiği ve farklı sanat eğitimi politikaları izlendiği görülür.

Sanat eğitimi kimi zaman kültüre az değer verildiği söylenerek genel kültür düzeyini artırıcı, kimi zaman genel yaşam biçimindeki zevk düzeyini yükseltici, bazen dünya pazarlarına daha nitelikli ve zevkli eşya sürebilme gibi ekonomik bir etkenle, bazen de halka, halk sanatlarına dönük olarak ele alınmıştır. Çocuk psikolojisi alanının gelişmesiyle, çocuğa göre ve çocuk için bir sanat eğitimi siyasası izlenmiş, bir başka dönemde ise kitlesel fabrikasyondaki zevksizliğe karşı çıkmak için endüstriyel tasarıma yöneltici bir sanat eğitimi uygulanmış; ayrıca kentleşme, hızlı teknolojik gelişme, çevre kirliliği gibi olgulara karşı doğa özlemini dile getirme ve doğaya dönme gibi motiflere ağırlık verildiği olmuştur.

Alman toplumundaki bazı somut sanat eğitimi siyasalarına örnek vermek, bu konuya daha açıklık getirecektir:

1890'larda anlaşıldığı biçimiyle sanat eğitimi, "insanlığın uygarlık tarafından (burada teknoloji kastediliyor) boğulmuş rasyonel ve irrasyonel güç ve yetilerinin özgür bırakılması, tinsel etkinlik yoluyla insanlığın tüm çabalarının yöneldiği son erek olan *sanata ulaşmak* *çindedi*. Bilimselliğe ya da tinsel alandaki yüzeyselleşmeye karşı bir denge ögesi olarak ele alınmıştı ve bir tür kültür eleştirisinden çıkmakta idi. Daha sonra, çocuğun dünyasına eğilen ve ondaki normal yaratıcı gelişimi deha ile bir tutup, bunu aşırı önemseyen bir sanat pedagojisi egemen olmuştu.

1920-45 yılları arasında sanat eğitimi politikasında aşırı idealist ve giderek tutucu bir anlayış egemen olmuş; çağın yeni sanat biçim-

lemeleri olan Kübizm ve Dışavurumculuk (Ekspresyonizm), plastik sanatlarda, "sanattan uzaklaşmış (entartet)" deyiimi ile nitelendirilmiş, Modigliani, Kokoschka, Picasso, Nolde gibi pek çok ressamın ürünleri, felçli, akıl hastası ya da çeşitli büyüme bozuklukları gösteren klinik hastaların fotoğraflarıyla yanyana sergilenerek, bu ressamların akıl dengelerinin bozukluğu dolayısıyla resimlerinde de bedensel ve başkaca bozukluklar sergiledikleri kanıtlanmaya çalışılmıştı. 1928'deki bu sergi daha sonra Nazilerce pek başarılı bulunmuş ve 1938'lerde aynı yöntemlerle yeni sergiler açılmıştı. Nazilerin aşırı milliyetçi anlayışı sanat eğitimi etkilemiş, aynı ulus ve aynı ırktan olmayan sanatçılara ve ürünlerine karşı bir kampanya açılmıştı. Sanat eğitimi de gerçek ve asıl sanat değerlerine yönelmeli, milliyetçiliğin öz ifadesi olan halk sanatlarına dönmeliydi. Yabancı sanatlar öz sanatı zedelememeli, işgal etmemeliydi. Böylece sanat eğitimi duygusal ve usdışı (irrasyonel) bileşenlerle aşırı yüklenerek, evrene açık olma yerine yöreselliğe önem vermiş, ayrıca yüksek sanat eserleri karşısında ancak hûşu duyulabileceği, bunların bilimsel yöntemlerle incelenemeyeceği ileri sürülmüştü. Herşey üstün Alman insanını yetiştirmek içindi.

1945'ler sonrasında ikiye ayrılan Almanya'nın batı kesiminde sanat eğitimi herşeyden önce politikadan arınma ve politika dışı kalmaya özen gösteriyor, ancak, örgün eğitim içinde tüm derslere yön verebilecek çekirdek bir alan oluşturuyordu. 1950'lerden sonra ise sanat ve toplum ilişkisine ağırlık verilmiş, sanat dersleri bilimsel temellere dayandırılmıştı. Çünkü politik, teknik ve ekonomik koşullar değişiyor, örgün eğitimde de uzmanlaşma alanlarına daha çok yer verilmesi gerekiyordu.

1967'lerden sonra sanat eğitimi ve öğretiminde "görsel iletişim" kavramı ortaya çıkmış, sanat eğitimine gene politik boyutlar girmiştir. Görsel iletişim giderek bir tür "kitle iletişim araçlarına dönük görsel-eleştirel eğitim olmuş ve kamu tarafından kullanılan bu araçları ve kullanım tarzını eleştirmeyi görev edinmişti.

Almanya'nın doğu kesiminde, Sosyalist Birlik Partisinin kültür ve eğitim politikasına ilişkin kararları ışığında, yani partice benimsenmiş düşünce ve anlayış dışında düşüncelere yer vermeyen otoriter rejimin doğrultusunda, sanat eğitimi politik-ahlâksal eğitim ile estetik-sanatsal eğitimin birliğini gerçekleştirme çabasında idi. Özellikle toplumcu gerçekçi sanatın aktarılmasına özen gösterilmekteydi. İş eğitimi temelden yenilenerek, 1959'dan sonra bağımsız bir ders olarak ilk ve orta öğretime yerleştirilmiş, böylece politeknik eğitimin temelleri atılmıştı. Burada ise herşey iyi bir sosyalist yetiştirmek içindi.

Ülkemizde Sanat Eğitimi ve Yaklaşımlar

Batılılaşma ve çağdaşlaşma süreci içinde ülkemizde Cumhuriyet öncesinde, 1883'de açılan Sanayi-i Nefise Mektebinde ve Mühendis ya da Harbiye ve Sanayi Okullarında, bu okulların mesleksel amaçlarına göre konan resim dersleri ve gene mesleksel amaçla kurulan Muzika-i Humayun'da batı müziği bölümünü oluşturan "bando" yanında Türk Musikisi bölümünün yer almasından sonra, 1909'da Darülmualimin programlarına müzik dersi, 1913'de ortaokullara Gına (musiki) dersi konması ve 1910'da Avrupa'daki okullarda resim dersleri konusunda incelemeler yapmak üzere gönderilen İsmail Hakkı Baltacıoğlu'nun konferans ve yazıları, usta-çırak ilişkisi içinde sürdürülen zenaat eğitimi yanında, ilk sanat eğitimi hareketleridir.

Yeni ve millî bir devlet kurarken Atatürk, kültür ve sanat sorunlarına da geniş yer vermiş, devletin görevleri arasına bu konularla uğraşmayı da katmış, sanata ilgiyi devlet politikası haline getirmişti. Atatürk'ün çok çağdaş bir görüşle sanat ve eğitim sorunlarına yaklaşımı ile sanat öğretimi veren modern kurumlar ardarda açılmıştı. Örgün eğitimde 1925'den başlayarak resim, eliş, müzik derslerinin konması ve yaygın eğitimde de 1932'de açılmaya başlanan ve 1950'de sayısı 65 ilde 477'yi bulan Halkevleri ve daha da kabarık sayıdaki halk odaları, yaygın anlamda bir sanat eğitimi hareketini başlatmıştı.

1949, 1962, 1974 ve en son 1981 Milli Eğitim Şûralarında sanat eğitimine ayrı ayrı yer verilmiş, özellikle 1962'deki 7. Şûra, eğitim, kültür ve sanat sorunlarına geniş yer vererek, Kültür İşleri ve Güzel Sanatlar Komisyonunun raporunda dile gelen önerilerle sanat eğitiminin bazı temel ilke ve amaçlarını ortaya koymuştur.

"Örgün Eğitimde Sanat Eğitimi" konusunda 1979 yılında M.E.B. Talim Terbiye Dairesinde bir seminer düzenlenmiş, bazı çalışmalar yapılmıştı. Daha kapsamlı ve bilinçli bir yaklaşımla M.E.B. tarafından oluşturulan bir kurulca, 1982'de, "Örgün ve Yaygın Eğitimde Güzel Sanatlar Eğitimi" sorunu gene ele alınmıştır. Bu konuda hazırlanmış bir rapor, ilgili kurum ve kuruluşlara görüş bildirmeleri için gönderilmiştir*.

* Aynı çalışma grubu, alınan görüşlerin de ışığında, gene MEB'nin çeşitli birim temsilcilerinin de katıldığı 1983'deki çalışmasında, "Türkiye'de Güzel Sanatlar Eğitiminin Getirilmesine Yönelik Öneriler" adlı kapsamlı bir raporu MEB Yüksek Danışma Kurulunun görüşüne sunmuş ve rapor kabul edilmiştir. Bu çalışmaların uygulamaya geçirilmesi herşeyden önce gene bir kültür ve eğitim politikasına bağlıdır.

Sonuç

1962 Milli Eğitim Şurasında bir dilek olarak belirtilmiş bulunan, "devletin gerçek bir sanat politikasına sahip olması" istemi hala geçerlidir. Bir kültür siyasasına sahip olma isteği ile bugüne ulaşmış bulunuyoruz. Bir sanat eğitimi politikası ise, kültür politikamız saptanmadıkça belirlenemez. Her iki siyasada da, uzun bir dönem için geçerli, sürekliliğini koruyacak temel ilke ve amaçların yer alması ve bu temel ilke ve amaçların kolay değiştirilemeyecek denli sağlam olması, uzun vadede tutarlı bir uygulamayı birlikte getirir. Güzel Sanatların ve sanat eğitim ve öğretiminin her tür kalkınmadaki ve çağdaşlaşmadaki rolü belirlenir. Hoşgörülü, insancıl, yapıcı üretici ve yaratıcı kuşakların yetişmesi en temel erektir. Geleneksel olan korunurken, onun aşılıp yerine çağdaş, ileri ve yeni biçim ve davranışların, yeni düşünce ve ürünlerin konabilmesi de buna bağlıdır.

Türk eğitim sistemi için, ülkeyi çağdaş ve uygar düzeye çıkarma ereğini güden Atatürk ilkeleri, geniş bir sanat eğitimi programına da ışık tutacak niteliktedir.

Bazı Öneriler

Sanat eğitimi konusunda ülkemizde gerçekleştirilmesi gerekli konulardan biri, bir Sanat Eğitimi Araştırma Merkezi ya da Sanat Eğitimi Enstitüsü kurulmasıdır. Böyle bir merkez ya da kuruluş, bir yandan evrensel anlamda etkili olmuş yabancı sanat eğitimi kuramcılarının ve sanat bilimcilerinin klasikleşmiş başyapıtlarını ya olduğu gibi ya da özetleyerek Türkçeye kazandırmak, diğer yandan da gene dış ülkelerdeki araştırma ve incelemelerin süreli yayınlardan izlenerek Türkçeye çevirmek yoluyla sanat öğretmen ve eğitimcilerinin kaynak eksikliğini gidererek bu alandaki bilgisel iletişimi sağlar. Ülkemizde henüz bir "Türk Sanat Eğitimi Tarihi" araştırması yapılmamıştır. Bu konuda bir ekip çalışması bu merkez aracılığıyla yürütülebilir. Sanat eğitimi alanında bir kitaplık ve belgelik kurularak geniş anlamdaki sanat eğitimine girebilecek her tür malzeme sistemli bir biçimde toplanır. Diğer bilim dallarıyla da işbirliği kurularak görgül (ampirik) araştırmalar yapılır. Seminer, toplantı, sempozyum, panel ve konferanslar düzenlenerek sanat eğitimcilerinin sorunları tartışılır, öğretim programları incelenerek yeni gelişmeler ışığında gerekli değişiklikler önerilir.

Bütün bunlardan başka “sanat eğitimi” kavramına ilişkin bir tartışmanın açılmasını diliyoruz: “Sanat eğitimi” kavramı korunmalı mı? Yoksa “estetik eğitim”, “yaratıcı sanatsal eğitim”, “genel sanat eğitimi” “güzel sanatlar eğitimi” gibi başka adlandırmalar mı koyalım ki, zanaat eğitimi ve öğretiminden, ya da sanatçı yetiştiren öğretim ve eğitimden “sanat eğitimi” ayırdedilebilsin? Bu konunun tartışılması dileğiyle...